IV. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM. ÁRA 30 FILLÉR. 1954 ÁPRILIS 15.

M987

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

E HETI SZÁM TARTALMÁBÓL:

Csak könnyű volt a szerelemben 3. old.
A szófiai Állami Egyetem 3. old.
Képes riport „Szállj, te büszke ének” 4. old.
Külön kiadás 5—6. old.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem pártértekezletének határozata

A pártértekezlet megállapítja, hogy a Központi Vezetőség határozatának megtárgyalása óta megnövekedett a párttagság és a pártonkívüliek aktivitása. Alapjában véve a Központi Vezetőség határozatának szellemében fejlődött a bírálat a pártélet és az oktató-nevelőmunka irányában. A Központi Vezetőség határozatai és a bírálatok nyomán a kollektív vezetés mindinkább érvényre jutott a pártválasztmány, a pártbizottság és a pártalapszervezeti vezetőségek munkájában. A pártválasztmány alaposabban tájékozódott az egyetemi pártmunka alapvető kérdéseiről és ténylegesen a pártszervezet helyi politikai munkájának irányítójává kezdett lenni. A pártbizottság — bár 1953 novemberéig nem tudta a szeptemberi választmányi ülésen legélesebben hangsúlyozott hibáját, a pártbizottság és a pártválasztmány közti gyenge kapcsolatot megjavítani — a novemberi választmányi ülés után, de különösen a vezetőség és a küldöttválasztó taggyűlések után jelentős lépést tett ez irányban. Tagjai közvetlenül résztvettek az alapszervezeti vezetőség irányító munkájának segítésében. Javult az egyetemi hallgatók, alkalmazottak, oktatók egyéni problémáival való foglalkozás, amit tükröz a pártbizottsági ülések napirendje is.

Pártválasztmányunk és pártbizottságunk a helyes határozatok és irányvonal ellenére az utóbbi — már említett választásokat előkészítő — időszak javulásától eltekintve nem tudta közel sem maradéktalanul végrehajtani határozatait. Nem tudta jól mozgósítani a párttagokat az oktató-nevelőmunka, a tanulmányi munka, az oktatást és tanulást kisegítő igazgatási és gazdasági munka megjavítására, mert mind a pártválasztmány, mind a pártbizottság elhanyagolta az ellenőrző munkát. Nem folytatott a pártbizottság és az alapszervezetek sem kielégítő agitációs munkát. Mindezek nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy pártcsoportjaink nem harcoltak következetesen a párt irányvonalának megvalósításáért, nem törődtek eléggé a párttagok példamutatásával, a pártonkívüliek erkölcsi, politikai és kulturális nevelésével.

A pártértekezlet megállapítja, hogy a pártbizottság a novemberi pártválasztmányi üléséig avval, hogy lassan és nem elég határozottan alakította egységes álláspontját a helyes előrevivő bírálat kérdésében, gátolta a pártmunka töretlen továbbfejlődését. Kialakult a helytelen tendencia, hogy az egyetemi hallgatók egyrésze — többnyire kívülállóként — csak az oktatási munkát bírálta, elhanyagolta azonban saját munkaterülete hibáinak kijavítását (tanulmányi munka, tanfegyelem megjavítása). Másrészt tanszékeink, oktatóink nem fordítottak kellő figyelmet az alkotószellemű, nyílt bírálat, önbírálat fejlesztésére, az oktatómunka területén annak szakmai, politikai és módszerbeli megjavítása érdekében. A vezetőség- és küldöttválasztó taggyűléseken mind a tanári, mind a diákalapszervezetek nem kezdték felszámolni az előbbiekben említett egyoldalúságot. Az oktató- és tanulmányi munka színvonala, a tanulmányi fegyelem azonban a tanév második félévének kezdetén sem javult lényegesen. A taggyűléseket megelőző időszak fellendülő pártmunkája a DISZ-szervezet második félévi fellendülő munkája és az egyetemi hallgatók anyagi helyzetének javulása azonban lehetővé teszi, hogy pártértekezletünk határozatait végrehajtva méltóképpen készülhessünk fel mi is pártunk harmadik kongresszusára. A pártértekezlet egyetért a pártválasztmány eddigi politikai irányvonalával és a következő fő feladatot tűzi ki a pártszervezet és a pártválasztmány elé:

1. **Tanszékeinken dolgozó kommunista aktívák és kommunisták mutassanak példát az előadások színvonalának emelésében.** Tartsák állandóan szem előtt a Központi Vezetőség határozatában leszögezett megállapításokat, hogy az előadást az oktatás alapjává kell tenni úgy, hogy az adatok öncélú halmozása és részletezése helyett a tudományág alapjait, lényegét, legújabb eredményeit, továbbfejlesztése problémáit ismertessék és értessék meg.

2. **A pártbizottság biztosítsa, hogy a felsőbb pártszerveknél az elmélet és gyakorlat élő kapcsolatának megteremtésére tett eddigi javaslataik végrehajtására megteremtsék az előfeltételeket.**

3. **Tanszékeink,** de különösen szakvezető tanszékeink **kommunistái érjék el egyetemi hallgatóinknál szakmájuk, szakjuk megszerettetését és neveljék hallgatóinkat önállóságra,** az új iránti érdeklődésre.

4. **Különös gondot fordítsanak tanszékeink kommunistái a tudományos diákkörök munkájának fellendítésére.** A tudományos diákköri munkáért elsősorban a tanszékek vezetői felelősek.

5. **A pártértekezlet pártmegbizatásként bízza DISZ-szervezetünkre, hogy a hallgatók körében a kongresszusi mozgalom keretében teremtse meg azt a hangulatot, hogy a DISZ-csoportok és DISZ-alapszervezetek kollektívája ítélje el legsúlyosabban a hanyag, nem tanuló, órák alatt fegyelmezetlen, oktatóinkkal és az alkalmazottakkal szemben tiszteletlenül viselkedő hallgatókat.** Ezt a feladatot a diákalapszervezetek is tekintsék elsőrendű kötelességeiknek.

6. Az agitációs és népnevelőmunka megjavítása érdekében a pártválasztmány tagjai, pártaktíváink végezzenek közvetlen agitációt és népnevelőmunkát saját pártcsoportjuk területén. Közvetlenül segítsék pártcsoportjuk területén működő népnevelők munkáját is.

7. A lehetőségek keretei között — feleslőtlen ígérgetéseket elkerülve — tömegszervezeteink (szakszervezet, DISZ) választott szervei minden hónapban rendszeresen, de rendkívüli esetekben azonnal is foglalkozzanak a területükön lévő pártonkívüliek egyéni problémáival és tegyenek megfelelő intézkedéseket megoldásukra, vagy válaszoljanak arra, hogy miért nem lehet azokat megoldani.

8. Választott pártszerveink és taggyűléseink határozatainak végrehajtása elsősorban pártcsoportokban végzett munkán s a pártbizalmiak munkáján alapszik. A pártbizottság és pártalapszervezeti vezetőségek ezért tekintsék elsőrendű feladatnak a pártcsoportok munkájának megjavítását, a pártbizalmiak segítését és ellenőrzését. A pártalapszervezeti vezetőségek vizsgálata alapján a KÖZGAZDÁSZ rendszeresen foglalkozzék az egyes pártcsoportok munkájával.

9. A pártválasztmány a pártbizottságok előterjesztése alapján május hónapban tárgyalja meg a tanári és diákpártszervezetek egyesítésének kérdését, amelyet a jövő tanév első félévében kell megvalósítani.

Egyetemi oktatásunk javítása

Az oktatásügyi minisztérium az elmult félévben az egyetemek tanárainak bevonásával, a Szovjetunióban járt oktatásügyi küldöttség tapasztalatai alapján kidolgozta az egyetemi oktatás megjavításának módszertani alapelveit.

A nagyjelentőségű és az egyetemi oktatásnak több éven át iránytmutató alapelvek főbb gondolatait egyetemünkön a közelmultban Andics Erzsébet elvtársnő, az oktatásügyi miniszter első helyettese ismertette az egyetem vezetősége és a tanszékvezetők előtt, majd válaszolt a felmerült kérdésekre. Tanszékeink folyó hó 10-ig tanszéki értekezleten vitatták meg az egyes módszereknek egyetemünkre való alkalmazását és fokozatos bevezetésüknek lehetőségeit.

A kapott alapelvek nagy segítséget jelentenek egyetemünk jövőévi tantervének összeállításában. Ez a munka jelenleg folyik. A munkában a tanszékek javaslatain kívül az egyetem vezetősége felhasználja a Közgazdász-ban az egyetemi oktatásról folyt vita javaslatait, észrevételeit.

Minden remény megvan arra, hogy egyetemi oktatásunk további javítása terén a minisztérium útmutatása, tanszékeink és hallgatóink javaslatai alapján már a jövő tanévben jelentős lépéseket tegyünk előre.

NYILAS JÓZSEF
oktatási osztály

Barabás Tibor író a József Attila kultúrotthonban

Április 16-án, délután 3 órakor ankétot tartanak egyetemünk Makarenko-utca 20. szám alatti József Attila kultúrotthonában.

Levetítésre kerül a Rákóczi hadnagya című, nagysikerű magyar film.

A vetítés után kezdődik az ankét.

A film több szereplőjén kívül ott lesz a film írója, Barabás Tibor is.

Belépés díjtalan. Mindenkit szeretettel vár a kultúrigazgatóság.

Pályázati felhívás

Az egyetem klubigazgatósága műsoraink színvonalának emelése és jó műsorközlő kiválasztása érdekében pályázatot hirdet. A pályázat feltételei: a) jelentkezés folyó hó 17-ig, a kultúrosztályon, 254/a teremben Barabás Dénes elvtársnál. Itt minden jelentkező kap egy azonos szövegű műsortervezetet, amelyet április 21-ig feldolgoz és 21-én délután 5 órakor a kultúrosztályon a bíráló bizottság meghallgat. A pályázat nyertese 50 forintot kap és továbbiakban népi együttesünk műsorközlője lesz.

Klubigazgatóság

Közöljük, hogy több pályázó kérésére a DISZ irodalmi pályázat határidejét május 10-ig hosszabbították meg.

A TDK SZERVEZŐ IRODA KÖZLEMÉNYE

1954 április 26 és 27-én a Budapesti Tudományos Diákkörök első konferenciájának keretén belül a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem TDK-i megtartják első konferenciájukat.

A meghívók elosztásáról a tanszékek fognak gondoskodni. A részletes programmot későbbi időpontban közöljük.

A TDK SZERVEZŐIRODA TITKÁRA

Felhívás a tudományos pályázatokra

Egyetemünk következő tanszékei:

Marxizmus-leninizmus, Gazdaságföldrajz, Ipargazdaságtan, Számviteli, Belkereskedelmi, Külkereskedelmi, Nemzetközi gazd. és pol., Politikai gazdaságtan, Gazdaságtörténet, Népgazdaság tervezése, Pénzügyi, Statisztikai tanszékek, ebben az évben is hirdetnek tudományos pályázatot.

A pályázatokra a **jelentkezés határideje, április 15.** A pályamunkák terjedelme 20—25 oldal lehet, kisebb eltérések megengedve, azonban 40 oldalnál egyik pályázat sem lehet több. A nyári termelési gyakorlatok idején lehetőség nyílik arra, hogy a pályamunkákon dolgozó hallgatók a pályamunkájuknak megfelelő területen dolgozhassanak. A tanszékek lehetővé teszik azt is, hogy a termelési gyakorlat után a hallgatók kijárhassanak a vállalatokhoz. Azok a hallgatók, akik a tudományos pályázaton résztvesznek — amennyiben témájuk azonos a termelési gyakorlatával, a termelési gyakorlat külön beszámolójának írása alól mentesítve vannak.

A pályázat **beadási határideje november 15.** Az egyes pályamunkákat **200—1000 forintig terjedő jutalomban részesítik.**

Az egyes tanszékek a pályázókkal két ízben tartanak megbeszélést addigi munkájukról, s amennyiben az szükséges segítséget nyújtanak.

A kimagaslóan jó dolgozatok publikálásáról az oktatási osztály gondoskodik.

A pályázatok címei a tanszékek hirdetőtábláin megtalálhatók.

Ebben az évben is...

A legtöbb tanszék már közzétette pályázati felhívását, amivel pártunk és kormányunk komoly lehetőséget nyujt az önálló tudományos munkához. Ezt a lehetőséget nekünk hallgatóknak ki kell használnunk.

Én már tavaly is pályáztam. Még I. éves voltam, s így kevés szakmai tudással, de annál nagyobb lelkesedéssel dolgoztam. S az eredmény nem maradt el. Egyetemünk 20 akadémiai díjasa között voltam, ami az 1000 forintos pénzjutalom mellett nagy erkölcsi erejével további munkára buzdított. Ez nem minden, mert minden egyes pályázó — az is, akinek a munkáját nem díjazták — rengeteget tanult.

Éppen ezért fogok az idén is pályázni, természetesen a tavalyi hibák — a tanulás terén lévő lazaságok elkövetése nélkül.

ZOLTAI IMRE
II/gazdföldrajz

Fegyelmi eljárások az esti tagozaton

A Fegyelmi Bizottság III. 16-án megrovást javasolt Czéh József II/polgazd. számára, mert jogvizsgáját csak az utóvizsgaidőszakban tette le (közepes eredménnyel), gazdaságtörténelemből bukás után közepesre vizsgázott és technológia vizsgáját két elégtelen után a fegyelmi tárgyalásig nem tette le.

Indokolás: Czéh elvtárs jóképességű, magas hivatali beosztása van, de hanyag. Ha nem tapasztalható nála a jövőben javulás, a Fegyelmi Bizottság az egyetemről való kizárásra fogja javasolni.

★

III. 16-án a Fegyelmi Bizottság szigorú megrovásban részesítette Somogyi Júlia II/külker hallgatót gyenge tanulmányi eredménye miatt. Somogyi elvtársnő hivatali munkáját jól végzi, azonban a második évet ismétli. A Fegyelmi Bizottság javaslatában még egy lehetőséget akar adni Somogyi elvtársnőnek, hogy megjavítsa tanulmányi munkáját.

Csaló csoportvezetők

A politikai gazdaságtan—pénzügyi tagozaton *Kemecsei Gábor és Zelei József* III. éves statisztika-szakos csoportmegbízottak, akik a március 8—13-ig terjedő héten nem jelentettek egy-egy olyan hallgatót, akik szintén hiányoztak. Mindketten feledékenységre hivatkoztak.

Tagozatvezetői megintésben részesültek.

A küldöttértekezlet gazdag anyagából

(László Imre rektorhelyettes elvtárs hozzászólása: a közgazdászok perspektivájáról)

László elvtárs kijelentette, hogy *egyetemünk minden hallgatójának van jövője a népgazdaságban. A közgazdászok elhelyezése Magyarországon még a túlfeszített beiskolázás ellenére sem probléma.*

Az államapparátus különböző középterületein megvan a lehetőség az elhelyezésre minden végző hallgatónk számára.

A jövő kérdése — mondotta — többek között azért vetődik fel, mert oktatásunk sem irányítja a figyelmet a közgazdaságtudomány terén felmerülő problémák megoldásának lehetőségére. Különösen a szakvezető tanszékeinknek kell felelősséget érezniök a hallgatók szakmai szeretetre nevelésében.

Nekünk nem prakticizmusra kell tanítani a hallgatóinkat — ahogyan sokszor helytelenül képzelik el egyesek — hanem készségre, hogy a közgazdaságtudomány bármely helyén állják meg helyüket. Olyan hallgatókat kell nevelnünk, akik rendelkeznek az alapvető közgazdasági műveltséggel, szakmai tudással és olyan közgazdasági kulturáltsággal, melynek alapján képesek lesznek megoldani a rájuk váró problémákat.

Ha az oktatói és nevelőmunkában vannak is hiányosságok, ezek kisebbségben vannak azzal a pozitívummal szemben, amit hallgatóink az egyetemen kapnak. *Az eddig kikerültek megállják helyüket és jó munkát végeznek.*

Továbbá elmondta, hogy az orosz nyelv kötelező jellegét továbbra is biztosítani kell, mert előbb, vagy utóbb e nyelv ismerete kenyérkérdés lesz minden közgazdász számára. Minden cikket, ami oroszul jelent meg, nem lehet lefordítani. Ezenkívül a mindennapi munkához szükséges szakirodalmat is csak főképpen e nyelven szerezheti meg a magyar közgazdász.

Ezekután egyéb kérdésekre tért át László elvtárs.

A tanár és hallgató között nem jó nálunk a kapcsolat. Nem kielégítő. Szembeállás tapasztalható. De nem olyan áttörhetetlen ez.

Helyes közeledéssel rövid idő alatt olyan kapcsolatot tudunk kialakítani, ami a hallgatóság nevelése szempontjából gyümölcsöző lesz.

Nem bocsátjuk szavazásra, hogy mit tanítunk és milyen terjedelemben, de meghallgatjuk a hallgatók véleményét, hogy tájékozódjunk igényeik felől, hogy a jogos igényeket kielégíthessük.

Hogyan kíván az egyetem a bírálatok nyomán elindulni? A tanterveket át kell alakítani, hogy a hallgatók számára az önálló munkára nagyobb teret biztosíthassunk. Jövő évtől kb. 28 óra lesz az I. évfolyamon a kötelező órák száma. Meg kell változtatni az elméleti és gyakorlati órák eddigi elosztását, speciál kollégiumokat, szemináriumokat kell a hallgatók részére biztosítani. Az anyagkövető szemináriumok rendszerét el akarjuk törölni, s igyekszünk megfelelő termelési gyakorlatot biztosítani a hallgatók részére.

A kommunisták igyekezzenek megfelelő légkört teremteni a tanulmányi fegyelem megszilárdításához. Nem vagyunk hívei a fegyelmi bizottságok állandó ülésezésének. Óvodai módszereket sem szabad meghonosítani. Az öntudatra kell appellálni és megfelelő légkört biztosítani. Nem szabad megtűrni, hogy a csoportvezetők fedezzék a hiányzókat. Ha jó a légkör, ez nem történhet meg. Helyes, hogy az elvtársak felvetik az állami felelősségrevonást. Elsősorban azonban a társadalmi felelősségrevonás történjen meg. A tanulmányi színvonal emelése mellett a követelményeket is fokozni kell. Tehát nemcsak a hallgatók, hanem az oktatók problémáját is kiemelem. Az elkövetkező időszakban bevezetjük egyes tárgyakból a kötelező szigorlatot. A vizsgakövetelményeket úgy kívánjuk biztosítani, hogy a vizsgákon egyes kérdéseket majd csak a kötelező irodalom ismeretében lehet megválaszolni.

Pártmunkánk napi kérdései

Egyetemünkön mindig nagy jelentősége volt a pártértekezleteknek. Alapszervezeteink legjobb tagjai vitatták meg politikai és oktatómunkánk jó és rossz oldalait.

Éppen ezért ez értekezlet határozatai hosszú időre megszabják a helyi pártmunka irányvonalát.

A határozat megvalósításáért dolgozni tehát egyetemünk minden kommunistájának elsőrendű feladata.

Ezért igen fontos a pártértekezlet határozatait párttagjaink körében és pártonkívülieink körében is tudatosítani.

Ez a munka meg is indult egyetemünkön.

A IV. alapszervezet vezetőségi ülésén megvitatták, megvizsgálták az egyes pontokat, hogy területükre is megfelelően alkalmazhassák.

A vezetőségi tagok személyesen beszéltek a bizalmiakkal, ezenkívül a néppnevelőket és a DISZ-szervezőket is bevonták a beszélgetésekbe. Tehát alaposan megvitatták a határozatot.

Nem feledkeztek meg arról sem, hogy a küldötteket beszámoltassák. Minden pártcsoporthoz osztottak egy-egy küldöttet, akik azután továbbadták a hallottakat.

Hasonlóan oldották meg a feladatot a III. év politikai gazdaságtan—pénzügyi tagozat alapszervezetében, azzal a helyes különbséggel, hogy a határozatot megtárgyaló vezetőségi ülésre az értekezlet küldötteit is meghívták.

Mindezeket nem mondhatjuk el a XI-es alapszervezetről. Itt abban állt a határozat eljuttatása, hogy egyszerűen átadták a bizalmiaknak. Helyi konkrétumok nélkül. Arra hivatkoznak, hogy nem volt idő, rendkívüli vezetőségit kellett volna összehívni. Szóval kényelmesség mutatkozott meg, pedig ilyesmi még nemigen fordult elő a XI-esben!

Viszont a küldöttekkel való foglalkozás itt is alapos volt. A vezetőség tájékoztatta őket, s ők pedig csoportbeszámolókat tartottak.

Azért még szükséges, hogy minden alapszervezet vezetősége a tagoknál ellenőrizzen. Ismerik-e már alaposan a pártértekezlet határozatát? Ezt pár szóval meg lehet tudni. S párttagjaink pedig jegyezzenek meg minden egyes pontot, dolgozzanak végrehajtásukon és azok alapján ellenőrizzék vezetőszerveik munkáját.

Borka Gyula

KIK PUSKÁZTAK?

Földrajzból dolgozatot írt az első évfolyam. Mindenki igyekezett legjobb tudása szerint megválaszolni a feltett kérdésekre.

Voltak azonban olyanok, akik még nincsenek tisztában a megválaszolás helyes módszerével, s különféle meg nem engedett segédeszközöket használtak. Ezek például: Jánosi Gyula I/4, Vasvári Ilona I/2, Horváth Ilona I/2 szemináriumok hallgatói.

Ezek az elvtársak be akarták csapni azokat, akik mindent elkövetnek azért, hogy a lehető legnagyobb tudást sajátíthassák el egyetemünk hallgatói.

Hol itt a becsületesség, a hála tanáraink fáradozásaiért?

Hogy gondolják ezek az elvtársak egyetemünkön a tanulást?

Jó volna, ha a hátralévő egy hónapban (a vizsgákig) alaposan gondolat tárgyává tennék ezt a kérdést az illető elvtársak. Ha még akkor is ezen az állásponton lesznek a tanulással kapcsolatban, úgy ilyen tudással nem ajánlatos a vizsgákra menni. Ott kevésbbé fog segíteni a „puska".

Látogatás végzett hallgatóknál a földművelésügyi minisztériumban

Egyetemünk ifjúságának legfontosabb problémája, hogy milyen munka vár rá tanulmányaik elvégzése után.

Erre a legkielégítőbben a végzett hallgatóink tudnak válaszolni.

Mit mond munkahelyéről Gancler elvtárs, aki az agrárszakon végzett és most a földművelésügyi minisztérium tervfőosztályán dolgozik. Miért osztották be az elvtársat a tervezés területére, holott ő főként mezőgazdasági kiképzésben részesült — merült fel bennünk a kérdés?

Bizony még 1950—51-ben megtörtént, hogy más munkakörbe kerültek hallgatóink, mint ahová kérték magukat. Sebaj — mondja Gancler elvtárs — azóta nagyon megszerettem a tervezési problémákat.

Gancler elvtárshoz csatlakozik Craveró Róbertné, aki földrajz-szakon végzett és szintén a földművelésügyi minisztérium tervfőosztályához került. Ő, mint földrajzszakos kevéssé foglalkozott tervezéssel és így nehézségei voltak, amikor idekerült. Ez viszont nemcsak a földrajzszakosoknál probléma — mondják — és azt ajánlják, hogy a tervet sokkal több gyakorlattal összekapcsolva tanítsák.

— Mennyi a fizetésed? — kérdezzük az elvtársnőtől. Bizony ez nem lényegtelen probléma — válaszolja mosolyogva. 1160 Ft és 15% közgazdász pótlék, feleli megelégedéssel.

Nézzük meg Tóth Béla elvtársat, aki a tervosztály munkaügyi csoportjának a vezetője és szintén elégedett. Pénzügyi szakon végzett. Az egyetemen tanultakat nagyon jól fel tudja használni, különösen a matematikát, amely megtanította a logikus gondolkodásra. Nagyon szereti munkakörét és úgy érzi, hogy ha még egyszer születne, akkor is a pénzügy szakra menne, annál is inkább, mert fizetése 1400 Ft.

Fejlődő népgazdaságunknak sok jól képzett marxista közgazdászra van szüksége, akik az élet minden területén megállják helyüket.

Visi—Szikora

Mivel foglalkozik a pártbizottság?

Egyetemünk pártbizottsága a félév hátralévő idejében foglalkozik a kongresszusi mozgalommal, a pártértekezlet határozatainak végrehajtásával és a vizsgákra való felkészüléssel. Megtárgyalja dolgozóink családiházépítési lehetőségeit és lakásviszonyait, a IV. éves hallgatók elosztását, a KV határozata alapján megtartott tanszéki értekezletek anyagát, az egyetemi dolgozók és hallgatók nyári üdülését.

Javaslatot tesz a tanár- és diákalapszervezetek összevonására.

Trommel hallottuk...

VÁLASZ

Az orvosi rendelő mérlege című kérdésre válaszolva, közöljük, hogy a mérleget már elvitték megjavítani.

★

Határidőre, március 31-re elkészült az egyetem telefonkönyve. A határidő pontos betartásáért dícséretet érdemel a Terv és Pénzügyi Osztály.

A tanulmányi, az oktató- és nevelőmunka megjavítását kívánó bátor hozzászólások jellemezték a küldöttértekezletet

— Beszámoló az egyetemi pártértekezletről —

A küldöttértekezleten alapszervezeteink legjobb kommunistái vitatták meg egyetemünk politikai, oktató és nevelőmunkáját. A küldöttek mindvégig harcosan, bátran tárták fel a hibákat, amihez hozzájárult a pártválasztmány sokrétű, jó beszámolója. Az alábbiakban a pártválasztmány beszámolóját ismertetjük, később lapunk folyamatosan közöl részleteket az egyes hozzászólásokból.

A pártválasztmány beszámolója részletesen foglalkozott a Központi Vezetőség határozataival, a kormányprogrammal. A beszámoló hangsúlyozta, hogy a „következő időkben pártszervezeteink és minden kommunista első kötelessége, hogy fáradhatatlanul meggyőzze, mozgósítsa, munkára hívja fel egész népünket az emelkedő jólét programmjának megvalósításáért". Egyetemünkön az a fiatal közgazdász értelmiség nevelkedik, amelynek igen nagy feladatai lesznek a kormányprogramm végrehajtásában. Egyetemünknek kellett és kell — többek között — népgazdaságunk számára tudományosan képzett, ugyanakkor a gyakorlati életet is jól ismerő a népből származó közgazdászt nevelnie.

A beszámoló ezután a közoktatás helyzetéről és feladatairól szóló határozattal foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy a KV határozatának egész egyetemi munkánk alapjává kell válnia.

Az elmult tanévekben tanszékeink erejét, energiáját nem fordíthattuk alaposan az oktatómunka színvonalának emelésére, a tudományos munka felé. Tanszékeinket elfoglalta a gyenge hallgatók gyámolítása, elfoglalták a középiskolás módszerek. Kiváló hallgatóinkkal így csak keveset tudtak foglalkozni. Ebből ered nagyrészt az egyetemi hallgatók között elterjedt úgynevezett perspektívátlanság, amely több esetben azokat a hallgatókat is megfertőzi, akik szívesen foglalkoznak a közgazdaságtudományokkal. Meg kell azonban állapítani, hogy még a kiválóan tanuló kommunista hallgatók is eltúlozták ezeket a problémákat.

A beszámoló ezután rátért az oktató és nevelőmunka kérdésére. Kiemelte, hogy egyetemünk tananyagai 1948 óta jelentős fejlődésen mentek keresztül. Az előadásokban és általában a tananyagban meglévő fogyatékosságok ennek ellenére nagymértékben gátolják azok nevelőhatásának érvényesülését. Különösen vonatkozik ez a mult félévre a marxizmus-leninizmus tanszék tananyagaira, a felsőbb évfolyamokon az ágazati tárgyakra. Az oktató-nevelőmunkában gyakran a marxizmus betűje és kevésbbé a szelleme volt központi helyre állítva. Így egyetemi hallgatóinkat gyakran kétarcú emberekké neveltük, akik a szemináriumokon a marxizmus betűjét elmondják, de ha szembetalálták magukat a gyakorlatban felvetett problémákkal, meghátráltak, meginogtak. Különösen vidéki hallgatóknál tapasztaltuk, hogy szünet után visszatérve, pesszimista hangulatba estek a falusi nehézségek láttán. A dogmatikus vonások szoros összefüggésben voltak a marxizmus-leninizmus magyarországi viszonylatokra való alkalmazásának, az elmélet és gyakorlat kapcsolatának elmaradottságával.

A beszámoló végül az egyetemi pártmunkával, DISZ-munkával, a pártszervezet és az egyetem vezetőségének kapcsolatával foglalkozott.

Folyam partján a hegy alatt

Nap sugári a földre verődtek,
Csillogott a hegyoldal odaát,
Előttem fénylett a víz tükre,
Melynek partjáról néztem mosolyát.

Fák ágait a Nap befestette,
A lágy ágain kifakadt a rügy
Tavaszi ébredés lehelete,
Fakadó rügyek méhébe merült.

A Nap sugári mosolygóssá tesz
Téged, te dicső, ébredő tavasz.
Ilyen volt az ébredés e percben,
Velem szemben a kies hegy alatt.

A folyam kövezett partján álltam,
És úgy néztem a hömpölygő vizet,
Szellő lengetett, rügyező fákat.
Gellérthegy kopár szirtjei felett.

Baráth Sándor

TERMÉSZETJÁRÁS

10—11-én zajlott le az OTSB rendezésében a Felszabadulási Emlékversenyt. Az ország 22 legjobb csapata között egyetemünk 9 tagú természetjáró csapata is indult. Az „A" és „B" részlegünk 6. helyen végzett, a „C" részlegünk 18. helyen, így végeredményben csapatunk 15. lett. Csapatunk tagjai: Ábrahám R., Balázs Gy., Bence V., Gáti L., Németh S., Pap P., Simai M., Tamás J., Turcsányi L. Versenyen megmutatkozott, hogy nagyon hiányzik a versenytapasztalat és kevés a fiatal versenyző. Nagy hiba, hogy versenyzőink „kiöregednek" és bizony az alsóbb évfolyamokról igen kevés elvtárs vesz részt a szakosztály munkájában. Május 1 tiszteletére induló versenyen szakosztályunk ismét résztvesz, ahol reméljük, hogy felhasználva az elmult verseny tapasztalatait, jobb helyezést érünk el.

Gondatlanság?

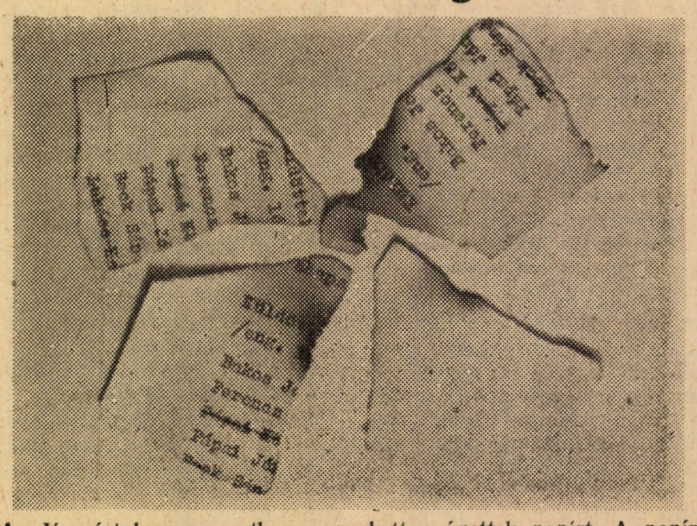

Az V. pártalapszervezetben a parketten égettek papírt. A papír alig, de a parkett kiégett. Sokkal jobban kell védeni a nép vagyonát!

Érvek és kifogások

Érvek és kifogások egész sorával lepik el az esti hallgatók azokat az elvtársakat, akiknek mulasztásaikról elszámolni kötelesek. A minisztertanács mult hónap elején megjelent rendelete előírja, hogy nyolcórás munkaidő után a hivatali helyiségekben tilos tartózkodni. Ennek ellenére a hiányzók zöme hivatalbeli elfoglaltságára hivatkozik. Ezt többnyire osztályvezetőikkel igazoltatják is, amit jelenlegi tapasztalataink szerint nem nehéz elérniök. Számos alkalommal álltunk olyan esettel szemben, amikor a hiányzó munkáját más szakember is el tudta volna végezni, hogy csak egy példát említsek, a vidéki kiszállásokat.

Állandó panasz és kifogás a munkahelyen való lekötöttség, túlzott elfoglaltság.

Az esti hallgató elvtársakat a gyárak, üzemek, hivatalok küldték egyetemünkre, hogy becsülettel megállják a helyüket a tanulásban is. Ebből jogosan feltételezné bárki, hogy a gyárak, üzemek stb. osztályvezetői érdeklődnek is az ideküldött elvtársak után. Ez azonban csak elenyésző százalékban van így. Az osztályvezetők, hivatali elöljárók gyakran adnak ki igazolásokat anélkül, hogy utána néznének, mikor és miért történt hiányzás? Sok esetben nem tartják fontosnak az egyetemre járók ellenőrzését. Ez azonban csak a kisebb hiba. A nagyobb az, amikor tudják, hogy beosztottjuk egyetemre jár és mégis olyan munkákkal terhelik meg, ami az órákon való pontos megjelenésüket lehetetlenné teszi.

A döntő felelősség azonban a hallgatókat terheli. A hallgatókat, akik kötelezettséget vállaltak, amikor az egyetemre felvételüket kérték. Ennek a kötelezettségnek számosan nem tesznek eleget, ezt bizonyítja a tűrhetetlenül magas hiányzási szám. A hiányzás és a tanulmányi eredmény között erős kapcsolat van. Másrészt, akik hanyagok a tanulás terén, azok gondatlanul nagyon sokat mulasztanak is. Egyes elvtársaknak egyenesen hanyagságukból vezethető le az órákról való távollétük. Vas Éva IV. évf. ip. 4. elvtársnőnek hol a mamája, hol pedig ő beteg, így aztán nem csodálatos, ha 39 órát nem tud igazolni. Meg kell jegyezni, hogy nem olyan betegségről van szó, amire orvos igazolást adna. A Szabad Nép, ahol az elvtársnő dolgozik, vezetőségi párttaggyűlésre hivatkozik. Ez nem tesz ki 39 órát, de még ezt sem igazolta, mert Vas elvtársnő nem kérte, mivel állítólag az egyetem sem kérte tőle. Még ha el is fogadjuk, hogy az egyetem nem kérte az igazolást, ami majdnem lehetetlen, az elvtársnőnek négy év után már tudnia kellene, hogy a hiányzást igazolni kell. Landi Lajos elvtárs, III. évf. ip. 4. hivatala semmit sem tud arról, hogy Landi elvtársnak 40 órája nincs igazolva. Ugyancsak ebből a szemináriumból Rózsa Pál elvtárs 47 órát mulasztott igazolatlanul. Az üzemi pártbizottságok is számoltatnák be az egyetemre küldött dolgozókat.

A szakszervezet munkája az egyetemen

Válasz Berend elvtársnak

Igen helyes kezdeményezés volt Berend elvtárs cikke a Közgazdászban a szakszervezet munkájáról.

Cikkében sok fontos kérdést érint. Ilyen például, hogy egyetemünkön sok olyan dolgozó van, aki nem törődik a pihenéssel, a szórakozással, nem olvas szépirodalmi könyveket, ritkán jár moziba és színházba, és ami ezzel szorosan összefügg, hogy az egyetemi szakszervezeti munka egyik legdöntőbb részévé a dolgozók mindennapi problémáival való fokozott törődést kell tenni.

A párt és kormány júniusi határozata óta ezen a téren már az eddigiek során is sokat javult a szakszervezet munkája. Több szakszervezeti bizalmi, pl. a Nyelvi Intézetben Gárdonyiné elvtársnő, a Számvitel-tanszéken Harangozó elvtárs, az Oktatási Osztályon Orosz Árpád elvtárs, a II. alapszervezetben Lőrinczné elvtársnő és még sokan mások, tényleges gazdái a munkaterületükön lévő dolgozók szociális és kulturális problémáinak. Egyetemünk dolgozói is sokkal többet fordulnak ügyes-bajos dolgaikkal, mindennapi problémáikkal a szakszervezethez és a szakszervezet, ahol tehette, elő is segítette ezek megoldását.

Sokat foglalkoznak ezekkel a kérdésekkel a szakszervezeti alapszervezetek vezetőségei és a szakszervezeti bizottság is.

Jelenleg például az Sz. B. munkaügyi albizottsága a Munka Törvénykönyve végrehajtását vizsgálja felül egyetemünkön, ennek során megnézi a bérezés kérdéseit, a munkakörülmények és a munkafegyelem legfontosabb problémáit. Ezt április 20-án fogja megtárgyalni a szakszervezeti bizottság.

Emellett a szakszervezet már két éve sportüdülőt bérel a Római-parton, ahol a nyár folyamán több lakás-kabin és öt csónak áll majd dolgozóink rendelkezésére.

Kétségtelen, hogy *ezek csak nagyon kezdeti és részeredmények. Sok szakszervezeti bizalmi van még, aki a tagdíjak beszedésén kívül, nem törődik többet a munkaterületén lévő dolgozók problémiával.* Sok a feladata a szakszervezetnek a kultúr- és sportmunka területén is. Mégsem lehet azonban egyetérteni Berend elvtársnak azzal a megállapításával, hogy a szakszervezet „többévi tapogatódzása" eredménytelen volt és hogy egyetemünkön „különösen keveset nyujtott a szakszervezet, s ezért a közvélemény már nem is várta, hogy az emberek személyi és anyagi problémáival foglalkozzék".

Ugyancsak *nem látja elég világosan Berend elvtárs a szakszervezet feladatait sem az Egyetemen.* Azt mondja, hogy az oktatómunka elősegítése nem feladata a szakszervezetnek. Nyilvánvaló, hogy a szakszervezetek feladatairól szóló klasszikus megállapítás, mely szerint a szakszervezetek a legfontosabb transzmissziót jelentik a termelés terén, egyetemünk szakszervezeti munkájára is érvényesek. A tények is azt mutatják, hogy nemcsak a nem oktatómunkát végző dolgozók munkájának megjavítása terén, de az oktató-nevelőmunka terén is sokat tud segíteni a szakszervezet, különösen a jó oktatási módszerek népszerűsítésével, a munkafegyelem megszilárdításával. Ezen a téren is jelentős segítséget tud nyujtani az állami és pártszerveknek. (Jelenleg pl. a tanári alapszervben a szakszervezeti bizalmiak minden dolgozóval megbeszélik, hogy melyek azok a legfontosabb módszertani problémák, melyek megoldását a Módszertani Bizottságtól várják. Ugyancsak a tanári alapszerv szakszervezeti vezetősége az egyetemünkön lévő szovjet professzorok bevonásával tagozatonként tapasztalatcsereankétok szervezését tervezi. A többi alapszervekben pedig tisztasági mozgalom indításával, áram- és anyagtakarékossági mozgalom szervezésével segíti elő a dolgozók munkáját.)

Foglalkozik Berend elvtárs a közönségszervezés kérdésével is. A szakszervezeti munka e területe kétségtelenül nagyon hullámzó, elsősorban attól függ, hogy az egyes hónapokban mennyi jegyet tud biztosítani az egyetemi dolgozók részére. De például az a tény, hogy február hónapban több mint 250 színházjegyet és 300 mozijegyet, márciusban 240 színházi-, opera- és műsoros estre szóló jegyet adott el a szakszervezet közönségszervezése az egyetem dolgozóinak, azt mutatja, hogy ezen a téren is sikerült bizonyos eredményeket elérni. A színházjegyek átlagára 12 forint körül volt. Nem lehet tehát teljesen egyetérteni Berend elvtársnak azzal a megállapításával sem, hogy „vagy egyáltalán nincs jegy, vagy csak a legmagasabb áron" kapható.

Simai Mihály

Szabadnak maradjunk meg...

Ezerkilencszáznegyvenötben,
Tavasszal, április elején
Az utolsó könny is legördült
Hazánk megsebzett szép termetén!

Körülötte a fényesség;
Sötétet tarolva törtetett,
Mert milliók sorakoztak fel
A Keletről jött eszme megett.

És mint ősünk a barlanglakó,
Ki odújából napra lépett;
Úgy törtetünk mi egyre följebb,
Hódítva a végtelenséget.

Lábunkon nincsen varázscsizma,
A bajtól nem bűvös sapka véd.
A szovjetek csillaga alá
Sorakozott harcosan a nép!

— Háborús sebünk már behegedt.
Eltüntek a tátongó romok,
És emelkedtek a réginél
Százszor több és pompásabb sorok:

Dohogó gyárak, meg kényelmes
Iskolák, boldog munkásfészkek,
Mely fölött milliónyi Béke-
Galamb rakott fel tanyát végleg!

Már az égtájak egymásfelé
Azt visszhangozzák mosolyogva,
Hogy a régen várt „béke" jelszó
Hatolt a legmagasabb fokra!!!

És most összecseng a lüktető
Élet. Oly magasztos a pálya;
Elvtárs, hallgasd, már egy dalt dalol
Az ember, föld, gyár és a bánya!!!

— Vigyázz! Ne szíts Te tüzet, nehogy
Lángja vakítsa szemed fényét:
De fogj fegyvert, ha kell és tipord
Földre, ki tiporná a békét!!!

LEZSÁK MIHÁLY

Buzás elvtárs tudományos munkája

A tudományos munkának igen komoly elismerését jelenti a kandidátusi fokozat. Ennek az elérése igen jelentős tudományos munkának az eredménye, melyet a kandidátusi disszertáció tükröz vissza. Egyetemünkön többen törekednek a kandidátusi fokozat elérésére, pl. Buzás elvtárs is, a külker-tanszék vezetője.

Buzás elvtárs, akit az egyetem megjutalmazott jó oktatói munkájáért, disszertációjának tárgyául a Horthy-korszak külkereskedelmét választotta.

— „Már két éve foglalkoztat ez a téma — mondja Buzás elvtárs — azóta dolgozom rajta kisebb-nagyobb megszakításokkal. Mintegy 150—200 oldalra tervezem ezt a tanulmányt, amely összefoglaló jellegű és először próbál összefoglaló képet adni a Horthy-korszak külkereskedelméről.

— Próbálkozott már Buzás elvtárs ennek a témának a feldolgozásával?

„Igen, már adtam ki egy ilyen témájú jegyzetet. És az anyag most a Történelemtudományi Intézetben van. Az Intézet bírálatai és az időközben felmerült kérdések, szempontok alapján javítom ki majd a hibáit — úgy, hogy a tanulmány október-november táján remélhetőleg készen lesz.

A mű jellegénél fogva a gazdaságtörténelemmel határos, de kifejezetten külkerjellegű, amennyiben a forgalom elemzésével és a külkerpolitikával foglalkozik. A jelenlegi feladatokkal összhangban Buzás elvtárs nagy súlyt helyez a mezőgazdasági export kérdésére: Mi volt jó régen, mit célszerű megvalósítani most? Egy külön tanulmányt tölthetne be, azon mezőgazdasági cikkek exportjának kérdése, melyek, ha összegszerűen kisebb jelentőségűek is, fontosak, mert keresett cikkek a világpiacon.

— Érdekes és fontos kérdés, különösen ifjú, kezdő kutatóknak, hogy milyen forrásmunkákat használt Buzás elvtárs?

— „A legfontosabbak a statisztikák voltak, de felhasználtam a GYOSZ (Gyáriparosok Országos Szövetsége) jelentéseit, a külker-vonatkozású könyveket, a bankok évkönyveit is. Hátra van még a németekkel folytatott tárgyalások anyaga, amelyekkel mostanában kezdek foglalkozni."

— Biztosan voltak vitás kérdések is az anyagban?

— Voltak. Ilyen vitatott kérdés pl. külkereskedelmünk alakulásának sajátosságai a válságok idején, amelyek sajátos viszonyaink következtében bizonyos eltérést mutatnak a válság alatti külkereskedelem általános alakulásától. A válságnak ugyanis nem volt egyforma hatása a magyar exportra. A mozdonykivitel pl. egynyolcadára esett vissza, és igen erős volt a visszaesés a vasiparban általában — mutatja a közben előkerült kimutatások adatait Buzás elvtárs — de pl. a híradástechnikai eszközök, rádiók, rádióalkatrészek kivitele emelkedett és nem volt lényeges visszaesés a textilexportban sem.

Buzás elvtárs tanulmánya összefoglaló jellegű és fontos kérdéseket tárgyal meg, melyek eddig még feldolgozatlanok voltak. Ez a disszertáció jól mutatja a tanszéki munka keretében folyó tudományos kutatás jelentőségét.

Birálatok nyomában

Több elvtárs érdeklődött a Közgazdász febr. 17-i számában megjelent cikkel kapcsolatban, melyben a Nyelvi Intézet a II. félév nyelvoktatási problémáiról ír. A cikk foglalkozik a többi között a nyelvoktatás érdekesebbé tételével, hogy e célból a Nyelvi Intézet bevezeti a csoportokban a nyelvi gramofonlemezek bemutatását. Az elvtársak véleménye, hogy ez eddig még nem nagy mértékben történt meg, van olyan csoport, ahova eddig nem jutott el a gramofon.

Voltunk a Nyelvi Intézetnél és Barczán elvtárstól a következő felvilágosítást kaptuk:

„A Nyelvi Intézet mintegy 200 csoportot oktat orosz és nyugati nyelvekre, s mindössze egy gramofonnal rendelkezik, ez a körülmény lehetetlenné teszi azt, hogy minden csoport rövidebb időközökben megkapja a gramofont. A készüléket a Nyelvi Intézet terv szerint használja az I—II. évfolyamokon súllyal és a III. évfolyamon is a nyelvi oktatásban. Igéretet kaptunk a terv- és pénzügyi osztálytól arra, hogy a közeljövőben beszereznek még egy gramofont, s így a kettővel majd folyamatosabban el tudjuk látni a csoportokat."

„Csak könnyelmű volt a szerelemben..."

Mindannyian jól ismerjük a könnyelmű ember típusát: nem követ el nagy hibákat, csak éppen „könnyen fogja fel az életet..." Különösen jól ismert a „felkapott lány" figurája — aki óránként váltja udvarlóit, mindenkit hódít és mindenütt sikere van: valamennyi évfolyamnak megvan ez a „démona". Leginkább szótlanul elmegyünk mellette, de gyakran megértően behunyjuk a szemünket — hiszen ez az ő „magánügye"!

☆

Mária is tele reményekkel, elhatározásokkal jött az egyetemre — úgy, mint sokszáz elsőéves társa 1953 őszén. Voltak elrontott dolgok az életében — amit mégegyszer másképp csinálna — de egy ilyen életfordulón számot vet az ember, s megpróbál mindent jobban csinálni. Ő is becsületesen akart élni, eredményesen tanulni. Minden feltétele megvolt hozzá: diákotthonban, kedves lányok között helyezkedett el, szívesen, bizalommal fogadták az egyetemen. A kezdeti idegenség hamar elmult, megismerkedett, megbarátkozott környezetével. Szóval minden úgy ment, mint valamennyi fiatal lánnyal, akik először lépték át a Dimitrov-tér 8 nagy tölgyfakapuját.

Eljegyzés vőlegény nélkül

A baj később kezdődött, mintegy két hónap mulva. Igaz, akkor sem látszott bajnak, sőt éppen úgy érezte Mari, hogy most kezd igazán élni, most került fel a diákélet tetőpontjára. Valahogy olyan magától ment, jól sikerült minden. Néha tanulgatott valamit, de főleg sokfelé megfordult: ping-pongozott, szavalt, énekelt és verset írt. Mindenütt ott volt, mindenbe nagy dérrel-durral belekezdett. Szinte gombamódra szaporodtak ismerősei itt is, ott is, persze inkább fiúk. Kísérgetni kezdték, ki bálba, ki színházba, moziba, klubestre ment el vele. Az ismerősei eleinte csak elszórtan, majd mind gyakrabban súgtak össze mögötte:

— Nézd a Marit, már megint mással látni...

— Nem is tudom, mit tetszik ezeknek rajta...

— Nincs ebben semmi. Csak egy kicsit könnyelműen fogja fel a dolgokat és kész...

Ilyen és hasonló vélemények hallatszottak róla, s egyre inkább közismert figurája lett az első évfolyamnak: odatartozott a homályos sarkokhoz, a termek félreeső zugaihoz. Szünetekben más-más fiúval beszélgetett, más kísérte haza és ismét mással indult el hazulról az esti órákban. A ping-pongversenyen előbb egy tanársegéddel, majd egy külső csapat játékosával igyekezett megbarátkozni, a késő őszi bálon már egy műegyetemistával táncolt „önfeledten". Lassan egyre több „régi ismerős" kereste fel. A tanulásra bizony nem jutott idő s így felkészületlenül járt az órákra. Egyre inkább kimaradozott esténként, hol a „nagynénjénél", hol közelebbi vagy távolabbi „rokonainál" időzött. (Később kiderült, rokona egyáltalán nincs Pesten.) Mikor aztán a lányok a Tisztiiskola bálján egyik néhányórás ismerősével bizalmaskodni látták, már rosszalóan csóválták a fejüket.

— Mari igazán túlzásba viszi már... — de komolyan senki nem vette még most sem a dolgot, hiszen „kinek mi köze hozzá, nem csinál semmi rosszat, csak éppen könnyelmű kissé".

Egyszer aztán szép új, csillogó karikagyűrűvel jött haza. Szombat este volt az eljegyzése — a műegyetemistával. A lányok boldogan gratuláltak, kíváncsian lesték az újdonsült vőlegényt. Közelebbi ismerősei örültek ennek a fordulatnak, komolyabb élet kezdetét várták.

— No, a Mari végre révbe ér — mondogatták, mert már kezdett bántó lenni a szélhámoskodása. Mari sokat beszélt vőlegényéről, a családról, szinte már untatóan apró részletekig elmondott mindent jegyességükről, szobatársai jól ismerték az eljegyzési vacsora történetét. Szüleit is értesítette eljegyzéséről. Látszólag minden rendben ment, csak az tűnt fel kissé, hogy a vőlegény kizárólag szombatonként ért rá és Mari a hétközi napok sivár menyasszonyi egyhangúságát továbbra is igyekezett régi ismerősei társaságában — akik hirtelen udvarlóból önzetlen barátok lettek — eltölteni.

A Mari kezén már két hónapja ott ragyogott az arany karikagyűrű, amikor nagyon furcsa dolog történt. Egy szeles, késő téli estén, amikor mindenki otthon kuporgott a kályha mellett, csak Mari nem jött még haza, kereste őt a vőlegény. Két lány leszaladt, hogy beszéljenek vele. A vőlegényi titulus először nagyon furcsán érintette a fiút, majd egész határozottan kijelentette, hogy ő nem vőlegény. Néhány percnyi kavarodás után egész világos lett a dolog: a fiú soha nem jegyezte el Marit, még szó sem volt ilyesmiről. Az eljegyzés, a vacsora, a család stb. hazugság volt, a jegygyűrűt Mari vette, hogy magát menyasszonynak tüntesse fel és ha az állítólagos vőlegénnyel találkozott, olyankor sietve lehúzta. (A „vőlegény" soha nem látta „menyasszonya" jegygyűrűjét.)

Most már más szemmel nézték a lányok. Elítélték. Így vált Mari könnyelmű lányból hazug, szélhámossá azok szemében, akik nemcsak divatkardigános alakját látták, hanem ismerték a mögé rejtett embert is.

„Argentinában csókra vár a lány..."

Közben elérkezett a félévi vizsgák ideje. Ilyenkor felborult az egyetemista megszokott napirendje: készül a vizsgákra. Még negyedik évben is emlékezetes időszak, hát még mikor legelőször csinálja az alig hathónapos hallgató. De Mari életében nem jelentett sokat: tovább is úgy szórakozta, pingpongozta és az istentudjamitcsinálta végig a napokat, mint azelőtt. Az eredmény: 3 tárgyból megbukott. Egyszerűen nem tanult. Teljesen készületlenül ment el vizsgára, például gazdasági földrajzból. Az egymásutáni kudarcok nem térítették észre, mégcsak nem is szégyelte. Megvetendő cinizmussal ment a következő vizsgára, ahol ismét megbukott vagy esetleg nagyon gyengén megfelelt. Tovább szórakozott és nyakrafőre ígérgetett: tanulást, megváltozást, komolyodást. Közben szinte rendszeressé vált az éjszakai kimaradása, egyre gyakrabban feküdt le mámorosan, hogy másnap délben kábult fejjel ébredjen. Mindenre tudott magyarázatot, persze, akik ismerték, már nem hittek neki. Nagyon rossz tanulmányi eredményei miatt eltanácsolták az egyetemről, de újabb ígérgetésre haladékot kapott, hogy módja legyen megemberelni magát.

Az ösztöndíját elköltötte. Ivott. Menzajegyet nem váltott. Kisebb-nagyobb dolgokat lopott a lányoktól — éhes volt; ennie kellett. Egy alkalommal az utcán ismerték fel a lábán lévő idegen nylonharisnyát, amit amikor ügyes trükkel hazacsalták, szó nélkül vissza is adott.

Az utóvizsgái közül csak egyet próbált letenni, az sem sikerült. Különböző indokokkal halogatta, közben nem tanult, nyilvánvalóan nem tudott levizsgázni. A sok haszontalan figyelmeztetés után az egyetemről fegyelmi határozattal kizárták. Kizárás után fűnek-fának híresztelte, hogy nem érinti különösen a kizárási határozat, mert nagyon jó titkárnői állást kapott az argentin követségen. Persze, ez is hazugság volt. Akkor kapták fel szobatársai s még ma is dúdolják néha a slágert: „Argentinában csókra vár a lány".

☆

Így jutott el Mária odáig, hogy kizárták az egyetemről. Hanyag, elégtelen tanulmányi munkája miatt zárták ki, de kézzelfogható, hogy becstelen magánélete juttatta el erre a pontra. Kétségkívül nem mindennap megismétlődő eset az ő története, de könnyelmű magatartása volt az első lépcső ezen az úton lefelé. Ő sem gondolta, hogy idáig jut; és mások sem gondolnak ilyen mélypontra akkor, amikor elnézően mosolyognak egy-egy „magánügy" felett. Szeressük annyira az embereket, hogy figyelmeztessük azokat idejében, akiknek „nincs más hibájuk" *csak* „könnyelműek a szerelemben!"

A SZÓFIAI ÁLLAMI EGYETEMEN

Szófia középpontjában emelkedik a Szófiai Állami Egyetem hatalmas épülete. Oldalszárnyait nemrégen építették fel. Még az építőállványokat sem vitték el. Most vakolják kívülről az épületet. Belül a berendezett helyiségekben pezseg az élet.

A népi hatalom létrehozása előtt az egyetem csupán a kiváltságos ifjúság, a földbirtokosok, gyárosok és bankárok fiai számára volt hozzáférhető. Itt nevelték a fasiszta rendszer hű kiszolgálóit.

A dolgozó ifjúság előtt csak akkor nyiltak meg a tanulás korlátlan lehetőségei, amikor a bolgár nép lerázta a fasizmus gyűlölt igáját. A tegnapi munkások, a szántóföldek dolgozói ma széleskörűen élnek a tanuláshoz való jogukkal, amelyet a népköztársaság adott meg nekik.

...HRISZTO SOPOV munkáscsalád sarja. Apja hajlotthátú, idő előtt megöregedett ács volt, aki még a kenyérrevalót sem tudta soha megkeresni. Amikor Hriszto betöltötte tizenharmadik évét, apja kivette az iskolából és egy kisiparos műhelyébe küldte tanoncnak. Könnyek szöktek a szigorú ács szemébe, sajnálta a kisfiút.

Ne búsulj, Hriszto, ne búsulj. Ez a mi sorsunk — mondotta csendes hangon. — Belőled is lehet még mérnök — simogatta meg fiának rakoncátlan hajfürtjeit. De maga sem hitt abban, amit mondott. S amikor az apai kedveskedéssel tűzbehozott fiú ezt kérdezte: „Hát munkásból is lehet mérnök?" apja határozottan felelte: „Bizony, lehet, Hriszto. Van egy ország, ahol ez már így van. Ez az ország Szovjetoroszország".

Az apa 1937-ben halt meg. Hrisztóra még nehezebb napok vártak.

Ő lett a család egyedüli eltartója. Dolgozott és állandóan a tanulásra gondolt. Apjának a Szovjetunióról mondott szavai mélyen belevésődtek emlékezetébe. Fokozatosan bekapcsolódott a politikai harcba. 1940-ben már az ifjúmunkás szövetség tagja. Elfogták, két évre börtönbe zárták, ahonnan a fasizmus feletti győzelem napján szabadult ki. A börtönből kikerült Hriszto munkája mellett a népi hatalom által az egész országban létesített esti középiskolák egyikében tanult. Kitűnő osztályzattal fejezte be középiskolai tanulmányait és a szófiai egyetemre iratkozott be. Jelenleg Hriszto a Nyelvészeti Kar harmadéves, kitűnőrendű hallgatója.

— Az az álmom — mondja — hogy a népet és a kommunista pártot szolgáljam, amely nevelt.

(Komszomolszkaja)

☆

DIANA SZARANGA negyedéves hallgató számára sem volt könnyű az egyetemi előadótermekhez vezető út.

Plovdivi papírgyári munkás lánya volt és korán megismerte a kapitalista kizsákmányolás szörnyűségét. Apja nyomorék lett és kitették a gyárból. A 13 éves Diana félbenhagyta a tanulást és egy szappangyárban kezdett dolgozni.

— Mi mindent kellett átélnem azokban a nehéz időkben! — sóhajt fel Diana. — De a kommunista munkások segítettek, felgyujtották bennem a kapitalizmus elleni gyűlölet lángját és megmutatták a szebb jövőért folyó harc útját.

1943-ban Diana Szaranga a középhegység partizánkülönítményében fegyverrel küzdött a fasiszta betolakodók ellen. A harc szüneteiben olvasta el először Makszim Gorkij „Az anya" és „Az én egyetemeim" c. gyönyörű regényeit. Ezek a könyvek ébresztettek fel a fiatal lányban az ismeretek, a tanulás utáni csillapíthatatlan vágyat.

Most Diana az orosz irodalmat tanulmányozza.

— Mit szándékszik tenni az egyetem befejezése után?

— Orosz nyelvszakos tanárnő akarok lenni, meg akarom tanítani a bolgár ifjúságot Lenin és Sztálin nyelvére és meg akarom ismertetni Bulgária dolgozóival a nagy Szovjetuniónak a kommunizmus építésében elért eredményeit.

Az egyetemen túlnyomó többségben vannak a Hriszto Sopovhoz és Diana Szarangához hasonló hallgatók.

Az egyetemi hallgatók száma a népi hatalom évei alatt az 1944. évhez viszonyítva négyszeresére nőtt. A hallgatóság összetételének megváltozásán kívül, gyökeresen megváltozott az oktatás rendszere is.

— Korábban a hallgatókba — mondja Vlagyimir Georgijev akadémikus, az egyetem rektora — tudományellenes nézeteket oltottak bele, most viszont a tanítás tudományos alapokon folyik és szocialista hazánk gyakorlati szükségleteihez alkalmazkodik. Arra törekszünk, hogy hazánknak a legélenjáróbb ismeretekkel felfegyverzett kiválóan képzett szakembereket adjunk. Az összes karokon bevezettük a marxizmus-leninizmus alapjai, a dialektikus és történelmi materializmus és a politikai gazdaságtan tanulmányozását.

A hallgatóknak világnézetük kialakításában segítséget nyujt az egyetemi könyvtár, amely több mint félmillió könyvet tartalmaz, többek között Marx, Engels, Lenin, Sztálin műveit, az orosz klasszikus és a szovjet irodalom alkotásait. Az egyetemen szovjet mintára 1948-ban vezették be először az aspiranturát. Egész munkánk átszervezésében — folytatja Georgijev akadémikus — nagy segítséget jelentettek Sztálin elvtárs „Marxizmus és nyelvtudomány" és „A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban" című zseniális művei. Ezeket nagy figyelemmel tanulmányozza a professzori és előadói kar, valamint az egyetemi ifjúság.

Jelentős gyakorlati és tudományos támogatást nyujt az egyetem a Sztálinvárosban néhány évvel ezelőtt alapított egyetemnek. Az új Bulgária felsőoktatása soha nem látott felvirágzást ért el. Jelenleg 13 főiskola van az országban, amelyekben a hallgatók tízezrei tanulnak. A bolgár főiskolák csak 1952-ben mintegy hatezer szakembert bocsátottak ki az életbe, akik újabb lépéssel viszik előre a szocializmus építését.

SZÁLLJ TE BÜSZKE ÉNEK...

Gábor Gyula képesriportja:

Próbától a sikeres előadásig

Szemben a szoprán, középen a tenor, jobbról a basszus szólam

Sok próba és fáradságos gyakorlás előzi meg azokat az énekkari számokat, amiket mi jólsikerültnek ítélünk és vastapssal megujrázunk. Ezt a néző az előadáskor aligha látja.

A műsorközlő jelent, az énekkar feláll, előlép a karmester és már halljuk is a többszólamú kar előadását.

A basszus szólam

Mi meg önfeledten tapsolunk. Az énekkar lelkes emberekből, vidámságot és nótát kedvelő fiatalokból áll, akik a nagyszerű munkára talál.

Az alt szólam

Most legutóbb ezer forintot nyertek, amit nyilvánosan adott át a tanács képviselője nekik az aulában. De ennek is már biztos száz helye van. Sikeres munkájukhoz elengedhetetlenül szükséges a még nagyobb anyagi támogatás, ami fellépésüket elősegíti és megkönnyíti. (Például a kultúrigazgatóságnak megoldást kell találni megfelelő emelvény és nagyobb egyöntetűséget jelentő ruhák beszerzésére is.) Biztos, hogy ilyen sok erőfeszítéssel tovább fogják öregbíteni egyetemünk városszerte ismert kultúrmunkáját.

Amint hallottuk, a közeljövőben „külföldi" szereplésre mennek. Miskolcon lépnek fel. Sok miskolci vastapsot kívánunk nekik és kellemes kirándulási élményeket!

lelkesedésüket a közönségre is átviszik. Ujra megnyerték tetszésünket.

Munkájukról legfeljebb a táblákon megjelent hirdetményekről szerezhetünk tudomást, vagy egy-két kartag elmondásából. Pedig ennél sokkal, de sokkal többet érdemelnek.

Igen eseménydús az énekkar történelme.

Az elmúlt kultúrversenyi sikeres szereplések közepette szervezési problémákkal voltak elfoglalva. Meg kellett oldaniuk a gyenge női kar kérdését.

Egyesültek a vasutcai Közgazdasági Technikum leánykarával. Igy a leánykar hangja frissebb, erőteljesebb lett.

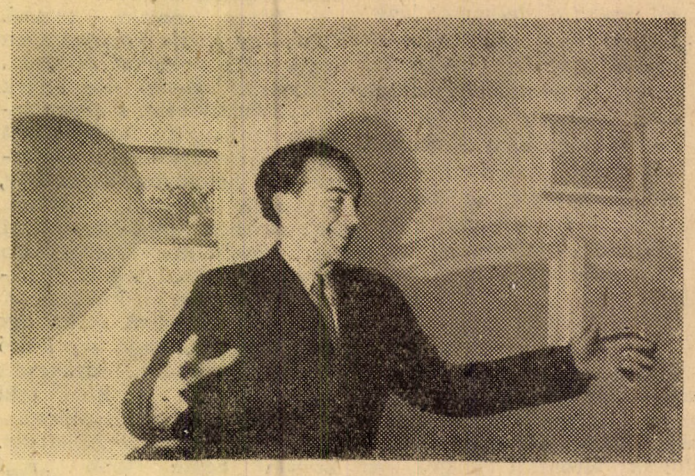

Gáti László első karmester

De most meg már a fiúk hangját kell erősíteni. (Mint mesélik, e cél érdekében Kálnai elvtárs, a Politikai Gazdaságtan Tanszék tanársegéde, aki egyébként hegedül is a zenekarban és karmester is, amint tapasztaltuk, a „Kolhoz üzenete" c. nagysikerű számot tanította be és vezényelte igen nagy hozzáértéssel mái a „fél" szemináriumát beszervezte.)

Lányi István zongorán kíséri az énekkart

Szólisták

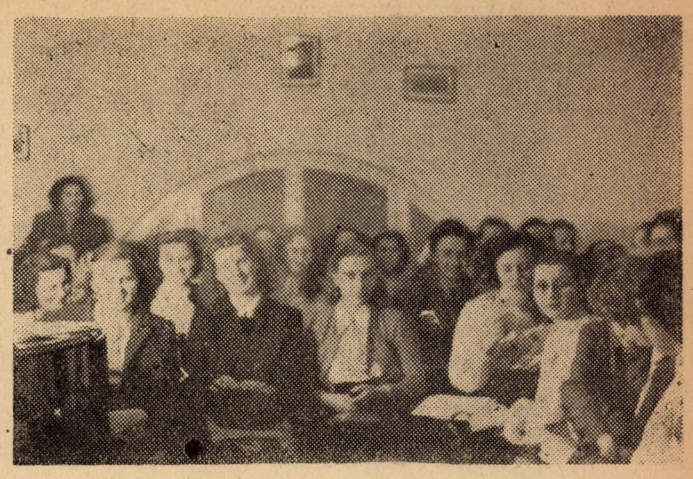

Szoprán szólam

Az énekkar fellépése április 2-án.

Az énekkar a „Kolhoz üzenete" után felzúgó vastapsot hallgatja. Vezényelt Kálnai.

ERKEL FERENC (1810—1893)

Vízszintes:

1893-ban halt meg Erkel Ferenc, aki tudatosan és a drámai kifejezésmód tökéletes birtokában küzdött a magyar operai nyelv kialakításáért. Zenéjében vérpezsdítő verbunkos dallamok hangján szól a nép elnyomói ellen.

1. Ez volt Erkel Ferenc. 15. Szerzetes. 6. Világhírű olasz hegedűkészítő család. 17. Föld latinul. 18. Angol polgári közgazdász. .... Schmidt. 20. Ez a világ letünt. 22. Málé keverék! (ékhiba). 23. ..... ilyen pénz és szer is van. 24. Üzenete. (első kockába HI irandó). 26. Verdi operája. (egy betű hiányzik a végéről.) 28. Y. T. E. 29. Hangtalan hír! 30. Szeretni latinul. 32. Gyorsan ölő méreg. 34. O. G. 35. Erkel a Habsburg zsarnokság ellen emeli fel szavát és azokat ostorozza, akik a hazát eláruljak. 1844-ben fejezte be ezen művét. 37. Helyrag. 39. Hang angolul. 40. ERNSTE magyarul. 41. Tagadószó. 42. Középen kivisz! 44. Vissza: régi római pénz. 45. Sporteszköz névelővel. 47. ABC kezdete. 48. Vissza: közlekedési terület Párisban. 49. Rendkívül erős illatú virág. (A hiányával). 51. 1867-ben írta ezen művét: (folyt.: vízsz. 76-os.) 53. Neked adjam? 55. Vissza: Értékes bundafajta (ék. hiba.) 56. Ütőhangszer. 57. Menyasszony, latinul. 58. Vissza: keserűvíz márka. 59. Levegő latinul össze-vissza. 63. Középen fente! 64. Oroszul PISET. 65. Mulatság. 67. A hét vezér egyike. 68. Ordít. 70. A. Ö. 71. Almafajta. 73. Magyar író .... Péter. 75. 1874-ben írta ezen művét a zsarnokság ellen emelve fel szavát 76. vízszint. 51. folyt.

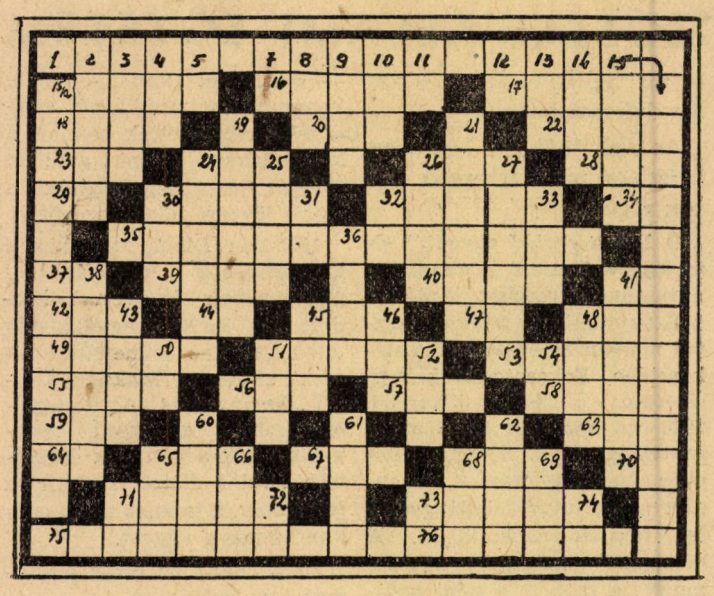

Függőleges:

2. Szárnyas állat. 3. Jugoszláv és török váltópénz: vissza: és ékhiba. 4. Latinul: TUTOR (az első kockába kettősbetű.) 5. Vissza: kettőzve bányavárosunk. 7. Végtelen égi.est! 8. Ausztráliai emlős. 9. Szép női név. 10. Számjegy össze-vissza. 11. Tojás németül. 12. ZITA közepe! 13. Vissza: oroszlán latinul. 14. Préda angolul. 15. Szerelmi költészet múzsája. 15/a. ERKEL első operája 1840-ben készült el. 19. Tavasz utáni vissza. 21. Kutyafajta. 24. 1844-ben írja ezen művét. Kölcsey költeményére. 25. Vajjon korszak? 26. Vajjon menyasszony? 27. Nagy faedények. 30. Végtelen jármű! 31. Híres feltaláló. ..ISON. 32. Beosztás jelzés. 33. Vissza: végtelenül gyilkolna! 36. Tollat forgatsz?. 38. Osz.rovszkij műve: Nagy sikerrel játssza a Nemzeti Színház (névelővel). 41. Dunának ezen ága hajózható Romániában. 43. Férfinév. 45. Vissza: Nyakbavaló (nem sál) 46. Régi magyar szó. 48. Ide kerülnek akik igyekeznek. 50. Vissza: régi római Isten (10) 51. Szovjet folyó. 52. Klasszikus művészet. 54. E. A. 60. A szabadságharc u.án hosszú évekig hallgat, de hamarosan megért benne a nagy mű: folyt.: függ. 65. 61. Küzdelem. 62. Vissza: Igavonó állat. 65. Függ. 59. folyt. 66. Férfinév. 68. Fiú angolul. 69. Kémiai cső. 71. Helyrag. 72. Tell Vilmos. 73. Vissza: SHAW neve előtt áll. 74. Észtország fővárosának mássalhangzói.

Beküldési határidő: 2 hét.

Beküldendők a vastagon szedett sorok.

„Sztálin elvtárs mondotta" c. keresztrejtvény megfejtése: „Vertek a mongol kánok, a török bégek, svéd, litván és lengyel földesurak, francia angol kapitalisták és a japán bárók."

Rimóczi Károly.

Előző számunkban megjelent „Kossuth mondotta" c. keresztrejtvénynek sajnálatos szerkesztői hiba történt a függ. 15. számú sor 21. kockájába beírt T-betű téves. A 15. sz. sor megfejtésé közöljük és a beküldési határidőt 2 héttel meghosszabbítjuk. Elnézésüket kérjük megfejtőinknek.

Függ. 15. megfejtése: ..—E föld legyen választott tartománya"...

Pesti képek

Oly lassan ereszkedik le az este
És a sötét, mint bársony elterül.
A szomszédban, néhány lakással messzebb,
Egy ifjú művész halkan hegedül.

A téren alig mozdul már az élet,
Megdermed, csöndes a fa és bokor;
A tulsó sarkon villamos csilingel,
Egy árva papír a széllel ellohol.

A hídon rendőr áll, sétál, körülnéz,
Vajjon mit mondhat neki ez a táj?
A dolgozókét őrzi két szemével —
És simogatja szellő, mint a lány.

A körúton, ott hangosabb az utca:
Forgalom két műszakban dolgozik,
Az éjjelt kirekeszti itt a fénylő
Sok lámpa, villany, színes mozaik.

A külvárosban alszanak a házak,
És más az álom ma mint azelőtt:
Nemcsak darab kenyér a munkás álma:
A boldog mára még egy jobb jövőt!

A csendes éjjel két sötét szeméve!
Most a Dunában nézi meg magát
És halkan, lopva kúszik ki a partra,
A partról meg a házsorokon át.

Befogja lágyan mind a sok-sok gyárat,
De benn a munka csak tovább halad;
Az izzó vas, mint óriási sárkány,
Szikrát okád, cikázva fut, szalad.

Az élet nem pihenhet meg egy percre,
A gép is csattog és feszül izom,
És füttyszó hasít messze csöndes éjet,
Amig a verset papírra írom.

Később a hajnal lassan félretolja
A közben szürkévé lett felleget.
Bíbor fejével a nap felkönyökö!
A tetőre a szomszéd ház megett.

A városban a munkások sietnek,
Az utca szíve hangosan dobog
A villamos is bátrabban csilingel,
Az autóbusz már gyorsabban robog.

Széles futószalag is sok nyomdából
Eszmét, szerelmet, lírát szétröpít,
A nap is egyre följebb-följebb kúszik,
Egy kirakatban rubinttá törik.

A hétköznap már átvette a posztját,
Uj ember váltja az elfáradt helyét,
A nap is levett kalappal köszönti
A dolgozó nép munkás reggelét!

Gold Andor.

Külön javaslat

Azok a tanszékek, ahol még nem beszélték meg a tavalyi pályázatokat az illető pályázókkal, addig tegyék meg, amíg nem késő. Nehogy — saját hibájukon kívül — újra elkövessék tavalyi tévedéseiket.

Szerkesztőség

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.
Szerkeszti: a szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: Illés János
Szerkesztőség:
Budapest, IX., Dimitrov-tér 8, II. 224
Telefon: 186-850, 192 mellék
Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Felelős kiadó: Kürti Lászlóné
Szikra Lapnyomda
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 6
Felelős vezető: Kulcsár Mihály

Szerkesztő üzeni

A 3. számban megjelent egy rádiókép „Kinek vették és hol található?" felírással. A rádiókészülékkel kapcsolatban a Gazdasági Hivataltól a következő felvilágosítást kaptuk:

A terv- és pénzügyi osztály három rádiókészüléket vásárolt, amelyek a Makarenko-utcai, a Veres Pálné-utcai és a köztársaságtéri diákszállókban lettek használatba helyezve. A Makarenko-utcai és a köztársaságtéri diákszállókban a rádiókészülékek működnek, a Veres Pálné-utcai készülékkel azonban baj van.

Jelenleg az a helyzet, hogy még február elején a készülék elromlott és beszállították az egyetemre javítás céljából. Azóta sem hallott hírt sorsáról a szálló, pedig ennek két hónapja már, s ezalatt az idő alatt rég meg kellett volna javítani!

Kérjük az erre illetékeseket, intézkedjenek, hogy a Veres Pálné-utcai diákszálló végre használhassa is rádióját, mert eddig még nem sok hasznot láttak belőle.

RÖPLABDA

3:0

Egyetemünk röplabdacsapata 3-án délután negyed 4-kor játszotta a döntő mérkőzést a V. Meteor HB csapata ellen az NB I. selejtezőben. Csapatunk igen komolyan készült fel erre a mérkőzésre, mert a HB. komoly játékerőt képvisel.

Igen nagy akarással léptünk a pályára és az alapos felkészülésnek megvolt az eredménye. 3:0 arányban nyertük meg a mérkőzést. A játszmák is igen szép képet mutatnak, ugyanis a HB. 5, 10 és 4 pontot tudott elérni játszmánként. Ezzel a győzelemmel csapatunk veretlenül került be az országos bajnokságba.